

**DÜZCE ÜNİVERSİTESİ**  
**SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ LİSANS**  
**PROGRAMI KLİNİK/SAHA UYGULAMA YÖNERGESİ**

**BİRİNCİ BÖLÜM**

**Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar**

**Amaç**

**MADDE 1.** Bu yönergenin amacı, Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü lisans programına yönelik klinik ya da saha uygulamalarının planlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

**Kapsam**

**MADDE 2.** Bu yönerge, Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü lisans programında yürütülen klinik ya da saha uygulamalarının planlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesine ilişkin usul ve esasları, uyulması gereken ilke ve kuralları kapsar.

**Dayanak**

**MADDE 3.** Bu yönerge, 02.02.2008 tarih ve 26775 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Doktorluk, Hemşirelik, Ebelik, Diş Hekimliği, Veterinerlik, Eczacılık ve Mimarlık Eğitim Programlarının Asgari Eğitim Koşullarının Belirlenmesine Dair Yönetmeliğin” 4. maddesine, Düzce Üniversitesi Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği’nin 16. maddesine dayanmaktadır.

**Tanımlar**

**MADDE 4.** Bu yönergede geçen;

Üniversite: Düzce Üniversitesi’ni,

Fakülte: Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi’ni,

Dekan: Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanı

Bölüm Başkanı: Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölüm Başkanı

Uygulamalı Meslek Dersi: Yarıyıl içinde klinik, laboratuvar ve sahada yürütülmesi zorunlu olan dersleri,

Genel Uygulama Dersi: Hemşirelik bölümü genel uygulama dersi, öğrencilerin mesleki beceri ve deneyim kazanmaları için dördüncü sınıf güz/bahar döneminde genel uygulama koordinatörünün sorumluluğunda öğretim elemanlarının danışmanlığında yürütülen dersi,

Genel Uygulama Koordinatörü: Genel uygulama dersinin düzenli ve koordineli çalışmasını sağlayan öğretim elamanını,

Sorumlu öğretim elemanı: İlgili öğretim yılında uygulaması yapılan dersin yürütülmesinden sorumlu öğretim elemanlarını,

Uygulama yürütücüsü: Uygulama sırasında öğrencilerin eğitimiyle doğrudan ilgilenmek üzere görevlendirilen öğretim elemanları ile Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığı'na görevlendirilen en az lisans mezunu hemşireleri,

Öğrenci: Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü lisans öğrencisini,

İş günü: Sekiz saatlik bir çalışma günü /kurumun uyguladığı bir günlük çalışmayı gösterir.

## **İKİNCİ BÖLÜM**

### **Uygulamalara İlişkin Esaslar**

#### **Uygulama amacı**

##### **Madde 5.**

Bütüncül ve etik yaklaşımla sağlıktan hastalığa tanılama, tedavi, bakım ve rehabilitasyonu içeren kuramsal bilginin uygulamalı eğitimle beceriye dönüştürülmesi amaçlanır.

#### **Uygulama süresi**

##### **Madde 6.**

a) Düzce Üniversitesi Senatosunca kabul edilmiş olan eğitim-öğretim programında belirtilen sürelerdir.

b) Uygulamalı derslerin laboratuvar ve alan uygulamaları, o dersin toplam kuramsal ve uygulama saatlerini kapsamak koşulu ile dönem başında ilgili öğretim elemanının önerisi – anabilim dalı başkanı ve bölüm başkanının onayı ile blok yapılabilir.

### **Laboratuvar ve uygulamaya devam zorunluluğu**

#### **Madde 7.**

Öğrenciler uygulamaya % 80 oranında devam etmek zorundadır. Öğrencilerin raporlu oldukları süre devamsızlık süresinden sayılır. Uygulamanın % 20'sinden fazlasına katılmayan öğrenci uygulamada devamsız kabul edilip, ilgili uygulamadan başarısız sayılır.

### **Uygulama yerleri**

#### **Madde 8.**

Uygulamalar, ilgili dersi yürüten Anabilim Dalı Başkanlığı tarafından uygun görülen birinci, ikinci üçüncü basamak sağlık hizmeti veren kuruluşlar ile diğer kamu/özel kurum ve kuruluşlarında yürütülür. Uygulama yerleri ile ilgili yazışmalar bölüm başkanlığının koordinasyonu ile Fakülte Dekanlığı tarafından yapılır.

### **Uygulama üniforması/kıyafeti**

#### **Madde 9.**

(1) Öğrenciler, uygulamalarda Bölüm Kurulu tarafından belirlenen öğrenci üniforması/ uygulama yapılan kurum tarafından tercih edilen kıyafeti giymek zorundadır.

(2) Üniforma ya da kıyafet bütünlüğünün değerlendirilmesi Bölüm Kurulu kararlarına göre yapılır.

### **Sorumlu öğretim elemanı görev ve sorumlulukları**

#### **MADDE 10.**

a) Uygulama alanları ile koordinasyonu sağlamak, ders uygulamasında görevlendirilmesi istenen uygulama yürütücülerini bölüm başkanlığına bildirmek,

b) Oryantasyon eğitimi yapmak. Oryantasyon eğitiminin içeriği (uygulamanın amaç ve hedefleri, öğrencilerin sorumlulukları, değerlendirme sistemi, uygulama alanlarının özelliği ve organizasyon yapısı, uygulama süresi, tarihler, devamsızlık ve diğer konular) anabilim dalı tarafından belirlenir.

c) Dersin öğrenim hedeflerine uygun şekilde öğrencinin uygulama rotasyonunu yapmak ve A.D başkanlığına iletmek.

d) Klinik / saha uygulamaları sırasında öğrencilere rehberlik ve danışmanlık sağlamak, öğrencilerin karşılaşılabileceği sağlık riskleri ve korunma yöntemleri konusunda öğrencileri bilgilendirmek.

e) Öğrencilerin uygulama için ihtiyacı olan araç-gereçleri temin edebilmeleri için gerekli koordinasyonu sağlamak,

f) Öğrencilerin çalışmalarını kendilerine daha önce verilen ilke, kurallar ve sorumluluklar doğrultusunda değerlendirmek ve denetlemek,

g) Uygulama yürütücülerinin oryantasyonunu sağlamak ve rehberlik ederek değerlendirmek,

h) Öğrenci uygulamalarının değerlendirilmesine ilişkin formları hazırlayarak bu formların kullanımını sağlamak,

i) Öğrenci uygulamalarına ilişkin değerlendirme belgelerinin beş yıl süre ile saklanması için arşive teslimini sağlamak,

j) Uygulamada karşılaşılan sorunları gerekli durumlarda Anabilim Dalı Başkanı aracılığı ile Bölüm başkanına iletmek,

k) Öğrencilerin uygulamalarını Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Lisans Programı Klinik/Saha Uygulama Yönergesi 'ne uygun şekilde yapmalarını sağlamak,

### **Uygulama Yürütücüsü görev ve sorumlulukları**

#### **MADDE 11.**

a) Öğrencinin uygulama alanına uyumunu sağlamak,

- b) Öğrencinin, dersin öğrenme hedeflerine yönelik gelişimine yardımcı olmak,
- c) Öğrenciye öğrenme fırsatları sağlamak,
- d) Mesleki uygulamalarda rol modeli olmak,
- e) Öğrencinin hazırladığı bakım planlarını değerlendirip geribildirim vermek,
- f) Öğrenciye rehberlik yapmak,
- g) Öğrencinin yapacağı mesleki uygulamaların gözetim altında yapılmasını sağlamak,
- h) Öğrencinin vizitelere, vaka sunumlarına, mesleki uygulama alanındaki eğitimlere katılmasını sağlamak,
- i) İlgili formları doldurmak ve uygulama notunu vermek,

### **Öğrencilerin görev ve sorumlulukları**

#### **MADDE 12.**

#### **Uygulama Öncesi**

- a) Öğrenci, ilgili dersin sorumlu öğretim elemanları tarafından ilan edilen uygulama tarihi ve yerlerini, uygulamada öğrenciden beklentileri, değerlendirme ve genel uygulama kurallarına ilişkin bilgiyi öğrenmekle yükümlüdür.
- b) Öğrenci uygulama yapılacak kurumlar tarafından talep edilen sağlık muayenelerini olmak, gerekli görüldüğü durumlarda önerilen aşıları yaptırmak ve istenen tetkikleri zamanında teslim etmekle yükümlüdür.
- c) Öğrenci, Hemşirelik Bölüm Kurulu tarafından belirlenen üniformayı uygulamadan önce temin etmekle yükümlüdür.

#### **Uygulama Esnasında**

- a) Öğrenci, uygulama alanında üniforma giymek ve öğrenci kimlik belgesini görülebilir şekilde takmak zorundadır.

b) Öğrenci ilan edilen yer, zaman ve sürelerde uygulama alanında bulunur. Hastalık, kaza vb. acil hallerde öğrencinin mazereti dikkate alınarak uygulamaya alınır, ancak mazeretsiz olarak uygulamaya 15 dakikadan geç gelen öğrenciler, o gün uygulama yapmamış sayılır.

c) Öğrenci gün içinde uygulaması tamamlanmadan klinik ya da sahadan ayrılamaz.

d) Öğrenci uygulama yerinden habersiz olarak ayrılamaz, uygulama yerini değiştiremez ve uygulamayı terk edemez. Uygulama bitiş saati öncesinde uygulama alanını terk ettiği tespit edilen öğrenciler o gün için uygulama yapmamış sayılır. Ancak gerekli durumda dersin sorumlu elemanının iznini alarak uygulama yerini değiştirebilirler.

e) Öğrenci, uygulama yaptığı alanın çalışma düzenine, disiplin ve güvenlik kurallarına uymakla yükümlüdür. Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği klinik ya da saha uygulamaları sırasında da geçerlidir.

f) Öğrenci kendisi ve uygulama sırasında bakımından sorumlu olduğu birey ve aile için enfeksiyon riski oluşturmayacak şekilde uygulama yapmakla yükümlüdür.

g) Öğrenci uygulama gereği kendisine teslim edilen araç-gereci özenle kullanarak zamanında ve eksiksiz teslim etmekle yükümlüdür.

h) Öğrenci, uygulamaları uluslararası ve ulusal bildirgeler ve mevzuatta öngörülen mesleki etik ve yasal yükümlülükler doğrultusunda gerçekleştirmekle yükümlüdür.

i) Öğrenci yazılı ya da sözel hekim istemi alamaz.

j) Öğrenci, uygulamalarını, dersin gerektirdiği bilgi ve beceriler doğrultusunda sorumlu öğretim elemanı, uygulama yürütücüsü ya da ilgili birimin hemşiresi gözetiminde gerçekleştirir.

k) Öğrenci klinik uygulama sırasında öğretim elemanı ya da klinik hemşiresi olmadan, bağımsız olarak ilaç tedavisi yapamaz, hastanın beden bütünlüğüne yönelik herhangi bir girişimsel işlem (intravenöz kateter yerleştirme vb.) uygulayamaz.

l) Öğrenci saha uygulamalarında, okul ve ev ziyaretlerinde ilaç ya da girişimsel uygulama yapamaz.

m) Öğrenci uygulama esnasında karşılaştığı biyolojik, kimyasal, fiziksel, psikososyal ve ergonomik riskleri, karşılaştığı kaza ve yaralanmaları ilgili dersin öğretim elemanı ve uygulama yürütücüsüne bildirir. Kaza ve yaralanmalar kurumun işleyişine uygun olacak şekilde raporlandırılır.

n) Öğrenci, uygulama sırasında cep telefonunu sessiz konumda tutar ve yalnızca gerektiğinde kullanır.

o) Öğrenci, uygulamalar sırasında uygulama alanı yetkilisi, öğretim elemanı ve hastadan izin almaksızın, ev ziyaretlerinde ise birey ve/veya aile onayı olmaksızın görsel ya da işitsel kayıt alamaz.

p) Öğrenci uygulamalar sırasında hastanın mahremiyeti ya da gizliliğini ihlal eden herhangi bir eylemde bulunamaz, kişiye özel bilgileri ifşa edemez.

q) Öğrenci, hasta ve/veya refakatçisinin dışarıdan temin edilmesi gereken herhangi bir malzeme, yiyecek, ilaç vb. ihtiyaçları için aracı olamaz.

r) Öğrenci uygulama sırasında kliniğe ve sahaya ziyaretçi kabul edemez, uygulama yaptığı klinik ya da sahanın dışında herhangi bir yere ziyarete gidemez.

s) Öğrenciler uygulama süresince karşılaştıkları sorunları, öncelikle ilgili dersin uygulama yürütücüsüne ve klinik sorumlu hemşiresine iletir.

### **Uygulamaların değerlendirilmesi**

#### **MADDE 13.**

Her öğrenci, uygulamasını yaptığı birimde bir uygulama yürütücüsü tarafından önceden belirlenen kriterlere göre denetlenir ve değerlendirilir. Öğrenciler yapmış oldukları mesleki uygulamalarında teorik bilgi, pratik beceri, çalışma disiplini, performansı, iletişimi, kayıt tutması vb. bakımından uygulama yürütücüsü tarafından değerlendirilir.

## ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

### Genel Uygulamaya İlişkin Esaslar

#### Ön koşul

#### Madde 14.

Öğrencilerin genel uygulama dersine kayıt yaptırabilmeleri için eğitimlerinin ilk üç yılında bulunan hemşirelik mesleki derslerinin (Hemşirelik Esasları, İç Hastalıkları Hemşireliği, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği, Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği) tümünü almış olmaları gerekir.

Güz dönemi Genel Uygulaması Halk Sağlığı Hemşireliği alanında uygulama yapabilmeleri için öğrencilerin bu dersi almış olmaları tercih edilir.

Güz dönemi Genel Uygulaması Psikiyatri Hemşireliği alanında uygulama yapabilmeleri için öğrencilerin bu dersi almış olmaları gerekir.

#### Genel uygulamanın amacı ve hedefleri

#### Madde 15.

Genel uygulamanın amacı; öğrencilerin ilk üç yılda edindikleri bilgi ve becerilerini, ilgili hastane ve kurumlarda uygulama yaparak pekiştirmelerini sağlamak, karar verme becerilerini geliştirmek ve mezuniyet öncesi mesleki deneyim kazanmalarına olanak sağlamaktır.

Genel uygulamanın hedefleri;

a) Öğrencinin, önceki yıllarda edindiği teorik ve pratik bilgilerini, bireyin, ailenin ve toplumun koruyucu, tedavi ve rehabilite edici alanlarda sağlık bakım gereksinimlerini karşılamak için, bütüncül bakış açısı ile hemşirelik bakımını planlama, uygulama ve değerlendirmede kullanabilmesini,

b) Hemşirelik girişimlerini gerçekleştirme ve sonuçlarını değerlendirmede hukuki ve etik ilkeler doğrultusunda sorumluluk alabilmesini,



c) Sağlık hizmetlerinin sunulmasında sağlık ekibi içinde yer alarak, ekibin diğer üyeleri ile işbirliği içinde çalışabilmesini,

d) Hemşirelik uygulamalarını mesleki standartlar doğrultusunda gerçekleştirebilme becerisini kazandırabilmektir.

### **Genel uygulama dersi süresi**

#### **Madde 17.**

Genel uygulama dersi bir yarıyıl boyunca haftada 32 saattir. Ders yedişer haftalık iki rotasyon halinde yürütülür. Öğrenci nöbet sistemi ile çalışılan birim ya da bölümlerde gerekli görülen hallerde nöbet tutabilir. Nöbet süresi günlük 16 saati geçemez. Öğrenci nöbet öncesi ve sonrası günlerde izinli sayılır. 08.03.2010 tarih ve 27515 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Hemşirelik Yönetmeliği”nin 6. maddesine göre öğrenci, nöbette klinik hemşiresinin sorumluluğunda çalışır.

### **Genel uygulama koordinatörü görev yetki ve sorumlulukları**

#### **Madde 18.**

a) Uygulamalarının etkin bir şekilde yürütülmesi ve ilgili yazışmaların yapılması,

b) Uygulama alanlarının belirlenmesi ve öğrenci rotasyonlarının yapılması,

c) Öğretim elemanlarının klinik dağılımının yapılması,

d) Oryantasyon programının hazırlanması,

e) Uygulamanın verimliliğinin artması konusunda öneriler geliştirilmesi ve ilgili durumlarda bölüm başkanlığı ile işbirliği yapılmasından sorumludur.

### **Genel uygulama dersinin değerlendirilmesi**

#### **Madde 19.**

Öğrencinin dönem sonu notu her bir rotasyonda öğretim elemanı notunun % 15’i, klinik sorumlu hemşiresi değerlendirme notunun % 15’i ve dönem sonu sınavının % 40’ı alınarak

belirlenir. Saha uygulamaları gibi hemşirenin görev yapmadığı alanlarda sorumlu hemşire değerlendirmesi rehber öğretim elemanı tarafından yapılır.

Öğrencilerin genel uygulama dersinin % 80'ine devam zorunluluğu vardır. Öğrencilerin raporlu oldukları süre devamsızlık süresinden sayılır. Öğrenci genel uygulama dersinden başarısız olduğunda, dersi uygulamasına devam etmek şartıyla tekrar alır.

## **DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**

### **Çeşitli ve Son Hükümler**

#### **Yürürlük ve Yürütme**

Madde 21-(1) Bu yönerge, Düzce Üniversitesi Senatosu tarafından onaylandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Madde 22-(1) Bu yönergede yer almayan hususlar hakkında Yükseköğretim Kurulu ve Düzce Üniversitesi yönetmelikleri ilgili madde hükümleri geçerlidir.

Madde 23-(1) Bu yönerge hükümleri, Düzce Sağlık Bilimleri Fakültesi tarafından yürütülür.